

20.10.2020

OKV/151/10/2020

OKV/151/10/2020-OKV-1

ASIA Toimeentulotukea koskevien valitusten käsittelyn viipyminen**KANTELU**

Kantelija arvostelee 26.9.2019 oikeuskanslerille osoittamassaan kantelussa Vaasan hallinto-oikeuden menettelyä valitustensa käsittelemisessä. Kantelijan mukaan hänen toimeentulotukea koskevien valitustensa käsittelyaika on ollut liian pitkä.

SELVITYS

Vaasan hallinto-oikeus on antanut 18.11.2019 päivätyn selvityksen H00221/19.

VASTINE

Kantelija ei ole antanut vastinetta.

RATKAISU**Arviointi**

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheutonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa.

Toimeentulotuesta annetun lain 1 §:n 1 momentin mukaan toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva viimesijainen taloudellinen tuki, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä. Toimeentulotuen avulla turvataan henkilön ja perheen ihmisarvoisen elämän kannalta vähintään välttämätön toimeentulo.

Kantelija Kelan oikaisuvaatimuskeskuksen antamasta hänen toimeentulotukeaan koskevasta päätöksestä tekemä valitus Dnro 01595/18/6142 on tullut vireille hallinto-oikeudessa 20.12.2018 ja hänen valituksensa Dnro 00271/19/6142 on tullut vireille 26.2.2019. Molemmat valitukset on hallinto-oikeudesta saadun tiedon mukaan ratkaistu 17.12.2019. Valitusten käsittelyajat ovat siten olleet noin 1 vuosi ja noin 9,5 kuukautta.

Hallinto-oikeus on todennut selvityksessään, että toimeentulotukiasioiden käsittely on hallinto-oikeudessa keskitetty esittelijälle, jolla on käsiteltävänä myös muita sosiaaliasioista eikä toimeentulotukivalituksia

ole aina pystytty ratkaisemaan ennakoidulla tavalla. Selvityksen mukaan hallinto-oikeuden työskentelyyn on viime vuosina vaikuttanut lukuisat henkilöstövaihdokset henkilöstön siirtyessä muiden työnantajien palvelukseen ja eläköityessä.

Valitukset käsitellään selvityksen mukaan hallinto-oikeudessa pääsääntöisesti niiden vireille tulon osoittamassa järjestyksessä. Poikkeuksen tekevät toimeentulotukea koskevat valitukset, jotka on hallinto-oikeudessa sisäisesti suositeltu käsiteltäväksi kiireellisinä. Hallinto-oikeuden on käsiteltävä kiireellisinä asioina kuitenkin lukuisia muitakin asiaryhmiä, joista esimerkiksi vammaispalveluasiat ovat samalla esittelijällä kuin toimeentulotukiasiat.

Selvityksen mukaan hallinto-oikeuden ja kyseisen esittelijän työtilanteen vuoksi kantelijan valitusten käsittely on viivästynyt. Selvityksensä mukaan hallinto-oikeus pyrkii tekemään voitavansa asioiden käsittelyn jouduttamiseksi.

Hallinto-oikeuden selvityksen liitteenä olevan listauksen mukaan hallinto-oikeudessa oli selvityksen antohetkellä kantelijan edellä mainittujen valitusten lisäksi vireillä yksi noin vuoden, kaksi noin 10 kuukautta ja yksi noin 9 kuukautta vireillä ollutta toimeentulotukea koskevaa valitusta.

Kun otetaan huomioon toimeentulotuen luonne viimesijaisena toimeentuloa turvaavana etuutena, on kantelijan toimeentulotukea koskevien valitusten käsittelyn katsottava viivästyneen. Laillisuusvalvontakäytännössä ei yleensä ole katsottu käytettävissä oleviin henkilö- tai muihin resursseihin perustuvia syitä hyväksyttäväksi syiksi asioiden käsittelyn viipymiselle. Hallinto-oikeus ei ole esittänyt kantelijan valitusten käsittelyn viivästymiselle hyväksyttävää syytä.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Kantelijan toimeentulotukea koskevien valitusten käsittely on viivästynyt aiheetta. Kiinnitän Vaasan hallinto-oikeuden huomiota perustuslain 21 §:n 1 momentin noudattamiseen.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Esittelijäneuvos

Marjo Mustonen